

Grote fietstassenroute

NAAR BIOLOGISCHE ADRESJES

FIETSRUTE 13. NOORD-BRABANT, TUSSEN HILVARENBEEK EN BELGIË

↔ 39 (+10) en 36 km ⌚ 3 (3.30) en 2.30 uur 🌿 Bos, vennen, weiland

Twee fietstochten vanuit
Herberg De Buitenman.

Het Brabantse land ten zuiden van Tilburg is voorzien van bos, heide, vennen, knusse dorpen, oergezellige (fiets-)horeca én grootschalige varkensboerderijen. De Buitenman en 't Schop zitten daar als een spin in het web middenin met *jammie-jammie* appeltaart, biologische asperges, runderworst, zelfgemaakte chocola en uit de kluiten gewassen courgettes. Omdat de rest van de kaart van deze provincie heel wat blinde vlekken vertoont als het om biologisch boeren gaat, kom je op de zuidelijke fietsroute géén gecertificeerd biologisch bedrijf tegen. Niet leuk dus? Jawel, want er zijn een bijentuin en maar liefst twee kruidentuinen. Die hebben geen EKO certificaat, maar het zoemt er wel van de bijen en die zijn nogal kieskeurig als het om bestrijdingsmiddelen gaat.

NOORD-BRABANT

LEGENDA

↔ 39 (+10) en 36 km
⌚ 3 (3.30) en 2.30 uur
🌿 Bos, vennen, weiland.

knp = fietsknooppunt
LA = linksaf
RA = rechtsaf
RD = rechtdoor
ri = richting
P25347 = ANWB-paddestoel 25347
Y = richtingbord

De Buitenman heeft een B&B en vormt dus het perfecte vertrekpunt voor deze twee fietsroutes. Maar eerlijk is eerlijk: niet alles in Brabant is hosanna, want om de geur van de intensieve varkenshouderij kun je als fietser niet heen. Daarom moeten deze twee routes het niet alleen van de natuur hebben, maar ook van de kleinoden onderweg, zoals een romantische bijentuin en de Kruidkamer waar alles om thee en de kruidentuin draait. De Abdij Postel, net over de Belgische grens, ligt niet

De noordelijke fietsroute is meer gezegend met welriekende natuur, onder andere op Landgoed De Utrecht waar de bomen op warme zomerdagen zwaar naar hars en dennenaalden geuren. Ook bij Boerderij 't Schop komt de neus uitgebreid aan bod. In het hooi zit veel klaver en dat ruikt lekker zoet. Geen wonder dat de blonde d'Aquitaine-koeien er gek op

aan de route maar met de routebeschrijving fiets je er zo heen. Postel is een toeristische trekpleister, maar de meeste bezoekers blijven op het terras hangen en nemen niet de moeite om door de poort langs het fraaie klooster naar de kruidentuin te lopen. Trouwens, om horeca zit je de hele route niet verlegen: nergens staan zoveel bordjes 'Fietscafé' als in Brabant. Dus kijken ze bij Taverne d'n Ouwe Brabander – naast de bijentuin – niet op van een klant die zijn bidon komt vullen.

zijn. In de boerderijwinkel liggen de groenten uit de moestuin te pronken. Picknick-liefhebbers vinden vlak bij De Buitenman een prima stek met uitzicht op het Panneven. Voor picknickbanken is gezorgd en als je geluk hebt, komen er vier leuke wilde zwijnen buurten. Kortom, fietsen in Brabant heeft zo zijn sterke punten.

Praktische informatie

Start-/eindpunt: Beide routes: Herberg De Buitenman, Buitenman 2, net buiten Lage Mierde.

Parkeren: Bij De Buitenman. Als De Buitenman gesloten is, in Lage Mierde in de buurt van knp 94.

Picknickplek: Panneven, tussen knp 96 en 95; op beide routes. Je ziet de picknickbanken vanaf het fietspad liggen.

Knooppuntennetwerk: In Brabant wordt regelmatig iets aan het fietsknooppuntennetwerk aangepast. Daardoor kloppen kaart en werkelijkheid niet altijd. Bovendien is de route naar het centrum van een dorp/stad vaak met bordjes aangegeven als het netwerk dat centrum niet aandoet.

Kaart: ANWB Fietskaart 1:50.000, nr. 18 Brabant midden.

Biologische adressen: ● **DE BUITENMAN**, Buitenman 2, Lage Mierde, T: (013) 509 13 36; www.debuitenman.nl. Boerderijwinkel (EKO); herberg (voornamelijk EKO plus streekproducten) en B&B. Open: winkel do-za/feestdagen v.a. 10-17 uur; herberg: do 10-17 uur; vr-za 10-ca. 24 uur; zo 10-ca. 23 uur. ● **BIOBOERDERIJ 't SCHOP**, Esbeekseweg 2, Hilvarenbeek, T: (013) 505 61 56; www.hetschop.nl. Boerderijwinkel, kookarrangementen. Winkel open: do-vr 10-18 uur; za. 10-16 uur.

Camping, niet-biologisch: ● Wie liever kampeert dan in een B&B overnacht, vindt 6 km verderop, vlak bij knp 29 op de zuidelijke route, **MINICAMPING DE TURELUUR**, Latestraat 17, Nettersel, T: (0497) 68 23 65; www.michiels.nl/tureluur. Een aanrader (mooi rond terrein, een prieeltje voor regendagen, barbecue, kinderspeelgoed, goed sanitair, een heerlijke kamer waar je de afwas kunt doen en warm kunt zitten).

Adressen, niet gecertificeerd biologisch: ● **ABDIJ POSTEL**, Abdijlaan 16, Mol, België, www.abdiypostel.be. Kaasmakerij, kruidentuin (altijd open), abdijwinkel. Winkel open: ma-di en do-vr 10-12/14-18 uur; za-zo 10-18 uur.

● **THEE-/KOFFIEHUIS EN KRUIDENTUIN DE KRUIDKAMER**, Bredasebaan 23, Bladel, T: (0497) 38 05 98; www.kruidkamer.nl. Open: mei-sept do-zo 11-17 uur.

Het Landschap

Tot knooppunt 14 valt er over het landschap niets buitengewoons te melden, behalve natuurlijk de kruidentuin van De Kruidkamer. Al snel volgt de Peelse Heide, wat een bosgebied is! De ontwerper hield van Parijs en daarom maakte hij twee cirkels in het bos die hij met elkaar verbond door een kaarsrechte laan: de Parijse Place de l'Étoile en de Place de la Concorde, met de Champs Élysées ertussenin. In het bos liggen de klimto-

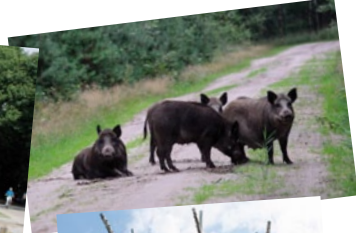
ren van Outdoor Park Reusel, Taverne d'n Ouwe Brandtoren en de rustieke bijentuin op een kluitje.

De 10 kilometer heen-en-weer naar Postel leveren een stukje Belgisch bos op en een formidabele abdij met de tweede heerlijke kruidentuin. Vlak vóór knooppunt 60 moet je alweer in de remmen knippen, want in het nieuwe natuurgebied Het Beleven is van alles te zien. Libelles schieten

over het water, de geelgors zingt vanaf zijn uitkijkpost in een berkenboom, en verstoppt in het graan verderop broedt soms een patrijs. Dan volgen nog het Panneven en een zandpad en daarna kun je op het relaxte terras van De Buitenman een van de 45 biersoorten bestellen.

Op de noordelijke route valt vooral het heerlijke Landgoed De Utrecht op. Dit landgoed dankt zijn naam aan Levens-

verzekeringsmaatschappij De Utrecht die het gebied eind 19e eeuw ontgon. Het is er fijn fietsen door bos en hei en langs een paar tussen de bomen glinsterende vennen. Tussen knp 69 en 98 staat een metalen uitkijktoren, een knap staaltje van aantrekkelijke architectuur. Tel daar de levendige blonde d'Aquitainekoeien van 't Schop en de sublieme appeltaart van De Buitenman bij op en de fietsdag is compleet.

V.l.n.r.: Taverne d'n Ouwe Brabander, everzwijnen bij het Panneven, Uitkijktoren op Landgoed De Utrecht, het Panneven en Natuurgebied Het Beleven.

vouwrant

De Kruidkamer (zie ook pagina 4)

Na een carrière in het onderwijs en op een boerderij verwezenlijkten Marlène en Frans Meijer hun droom. 'We staan met beide benen op de grond en hebben alles goed voorbereid om de kans van slagen te optimaliseren. We hebben een driejarige kruidenopleiding gevolgd en vele stages gelopen, onder andere in de Vogezen', lacht Marlène. 'Nu hebben we het thee- en kofiehuis en de kruidentuin. We oogsten de kruiden met de hand, drogen ze op zolder op kaasdoek aan de lucht en versnipperen ze met de hand. In oktober maken we de kruidenmengsels.' Er worden geen bestrijdingsmiddelen gebruikt en toch is de Kruidkamer geen gecertificeerd biologisch bedrijf.

V.l.n.r.: de Kruidkamer met het leuke terras, Marlène Meijer en de kruidentuin vol bijen, hommels en vlinders.

De zuidelijke route

Route 1, zuiden (39 km, ca. 3 uur; incl. Postel 49 km en ca. 3.30 uur): Buitenman – zie A – 94 – 93 – 29 – Zie B (Kruidkamer) – 14 – 15 – 92 – zie C (Postel) – 60 – 56 – 96 – zie D – Buitenman.

Routebeschrijving

A: Buitenman RA verlaten en 1e zandpad LA Hogeweg, zandpad gaat over in verharde weg. Einde weg LA en bordjes knp 94 volgen.

B: Ca. 1 km vóór knp 97, op Franse Hoef, scherp LA, Zwartakkers. Einde weg LA en direct RA Europalaan, N284 oversteken en RD Bredasebaan, naar nr. 23 (rechterkant weg). Na bezoek Kruidkamer Bredasebaan vervolgen en RA Egyptischedijk. Via routenetwerk naar knp 14.

C: Heen-en-weer naar Abdij Postel. Bij knp 92 LA richting knp 18, viaduct over en waar route naar knp 18 LA gaat, RD ri Belgisch knp 77 (bordje overkant weg). Verderop RA, bordje 'Postel' en einde weg LA naar de abdij. Zelfde weg terug.

D: Waar de route naar knp 95 LA gaat (picknickbanken bij ven!), asfaltweg RD oversteken, zandpad. Einde zandpad op asfaltweg LA en meteen RA, Buitenman (naam van de weg), en naar De Buitenman.

Bengaalse oehoe (rechts) en woestijnbuiزند in gevangenschap. Info: www.roofvogelsbeleven.nl

•) Ondanks dat de Bionext-fietsroutes langs gecertificeerd biologische bedrijven gaan, is De Kruidkamer toch opgenomen alhoewel het geen EKO-keurmerk heeft. Deze uitzondering is gemaakt omdat er in dit deel van Brabant geen EKO-boeren zijn en omdat de Kruidkamer geen bestrijdingsmiddelen gebruikt. Geen bestrijdingsmiddelen is echter niet de enige voorwaarde voor het keurmerk; bedrijven moeten aan meer eisen voldoen en worden streng en regelmatig gecontroleerd.

De noordelijke route

Route 2, noorden (36 km, ca. 2.30 uur): Buitenman – zie E – 95 – 45 – 47 – 48 – 01 – ('t Schop) – 49 – 68 – 69 – 98 – 93 – 94 – zie F – Buitenman.

Routebeschrijving

E: Buitenman RA verlaten. Einde asfaltweg LA Beekakkersweg en na ca. 30 m RA, zandpad. Einde zandpad asfaltweg oversteken en RA naar knp 95 (fietspad langs asfaltweg).

F: Bij knp 94 richting knp 96 en op Broekkant vlak vóór bord 'Einde Lage Mierde' RA Hogeweg. Waar Hogeweg bocht naar rechts maakt, RD zandpad. Einde pad RA naar De Buitenman.

De Buitenman

De Buitenman bruist van het Brabantse leven met zijn kippen, kraaiende hanen en berengezellige terras en restaurant. Op het menu geen liflafjes maar stevige boerenkost als karbonades of asperges met geprakt ei en botersaus '(€ 10,45, da's niet duur, of wel soms?). 'Alles moet boerderij uitstralen', zegt Tom Romme, die naast biologische boer ook een echte ondernemer is. 'Het eten moet smaken zoals bij je moeder thuis. We gebruiken verse groenten van ons eigen land, het vlees van onze dieren en in de bloemenvazen op de tafeltjes staan boerenbloemen.' In de herberg worden niet alleen biologische producten geserveerd, maar ook streekproducten. 'Mensen die hiernaartoe komen leggen vaak achteraf de link met biologisch, gewoon omdat ze zelf proeven hoe lekker dat is. Dat er

ook streekproducten bij zitten die niet biologisch zijn, vinden de klanten geen probleem.' De Buitenman teelt ook asperges. 'De smaak van een asperge is aan de buitenkant niet te zien. Onze asperges knispere als je ze langs elkaar wrijft en dat is goed. We oogsten minder asperges per hectare, maar wel van superkwaliteit, omdat we minder mesten en niet beregenen. Een waterige asperge die te hard gegroeid is heeft per definitie weinig smaak.'
Tip van Tom Romme: dompel de asperges even in water, dan laat de schil beter los en plakt hij minder.

OPEN

Midden boven: Tom Romme van De Buitenman.
Links en onder: knispervers brood en heerlijke kaas in de winkel.
Voor na het fietsen: koffie met appeltaart. Niet te versmaden.

vouwrand

Biologische Boerderij 't Schop

Ook bij 't Schop is vervelen er niet bij. Als de koeien verzorgd zijn vraagt de moestuin aandacht. De boerderijwinkel draait ook niet vanzelf en als er een kookworkshop is, is het top-drukke. Rond 2000 schakelden Jan en Cecile van den Broek om naar biologisch. 'Het EKO-keurmerk is het enige keurmerk waar we achter staan, onder andere vanwege de strenge controles', zegt Cecile. 'Ik vind het fantastisch om mensen te laten zien dat biologisch meer is dan een loze kreet en hoe leuk het is om met de oogst van het moment te koken. De kookarrangementen worden onder andere door koks van opleiding De Rooi Pannen gegeven, maar ik bepaal welke groenten er worden gebruikt.'

Jan doet samen met de medewerkers de koeien en het grasland. 'Wist je dat een biefstukje van de koe malser is en lekkerder smaakt dan eentje van een stier?', zegt Jan. 'Onze blonde d'Aquitaines en Aberdeen Angus zijn prima vleeskoeien.

en. De stier staat bij zijn dames in de wei en dekt ze, bij deze koeienrassen is kunstmatige inseminatie niet aan de orde.' De meeste weilanden hier in de buurt zijn eentonige grasvlaktes, maar niet op een biologische boerderij. Daar bestaat het grasland uit gras, klaver en andere vlinderbloemigen die stikstof binden. Als de hoeveelheid klaver afneemt, wordt het weiland ingezaaid met graan. Zodra het graan geoogst is, wordt er weer grasklaver ingezaaid. Wisselteelt is ook in de moestuin belangrijk, onder andere om ziekten en plagen tegen te gaan. 'Schrijf je ook dat niet elke boerderijwinkel biologisch is? Slechts één op de tien boerderijwinkels is gecertificeerd biologisch', zegt Jan, 'dat beseffen mensen soms niet. Maar biologisch boeren vergt veel inspanning. Ons keurmerk staat echt ergens voor. Dat proef je aan de groenten en het vlees. Heb je ooit rauwe lamsham geproefd? Nee? Ik weet zeker dat je het meteen koopt, want het is hartstikke lekker.'

V.l.n.r.: de moestuin,
de winkel en de blonde
d'Aquitaines in de wei.

Colofon

In opdracht van Bionext

Noes Lautier, www.noeslautier.nl

Ontwerp: Yvonne du Pon, Bionext

Fotografie: Robert Eckhardt, Noes Lautier en Giel Tange

